

Skarre navigoval Sejera najkratšou trasou popri Skøyene, potom naľavo na Halvdan Svartes Gaten, popri parku Vigeland, hore po Kirkeveien a potom cez Ullevålsveien, čím dokázal svoje schopnosti, ktoré nadobudol ako taxikár. Zaparkovali nedovolené pred kaderníctvom a na menovkách si našli Bjørkovo meno. Býval na treťom poschodí. Zazvonili na zvonček a čakali. Nik neodpovedal. Z dverí vyšla akási žena, ktorá bývala na chodbe poniže, hrmotala smetným košom a metlou s dlhou rúčkou.

– Je v obchode, – povedala. – Aspoň teda odišiel z domu s prázdnyimi fľašami a taškou. Nakupuje v Rundingene, tu za rohom.

Podakovali jej a vyšli. Posadili sa do auta a čakali. Rundingen bol malý obchodík s žltými a ružovými plagátikmi vo výklade, nedovideli cez ne dovnútra. Ľudia vchádzali a vychádzali, väčšinou to boli ženy. Až keď Skarre dofajčil cigaretu pri spustenom okienku, z ktorého vystrkoval ruku, zjavil sa muž v hrubej károvanej košeli a s teniskami na nohách. Cez okno počuli, ako mu v taške štrngajú fľaše. Bol veľmi vysoký a mocne stavaný, no pôsobil nižšie, pretože kráčaľ so skloneňnou hlavou a pohľadom upretým na chodník. Auto si nevyšimäl.

– Vyzerá, ako by to mohol byť náš bývalý kolega. Počkaj, kým zájde za roh, potom sa pusti za ním a zisti, či vojde do domu.

Skarre počkal, otvoril dvere a zašiel za roh. Tam vydržal dve-tri minúty. Napokon sa vydali na tretie poschodie.

Bjørkova tvár v pootvorených dverách by mohla poslúžiť ako študijný materiál na tému činnosti svalov a nervových impulzov. Zachmúrený muž vystriedal v priebehu niekoľkých sekúnd niekoľko výrazov. Najprv uvideli otvorenú neutrálnu tvár človeka, ktorý nikoho nečakal a bol zvedavý. Potom znamenal Skarreho uniformu a rýchlo sa usiloval spomenúť

si na niečo, čo by vysvetľovalo objavenie sa policajta pred jeho dvermi. Článok o mŕtvoľe pri jazere – prepojenie naňho a čo si asi myslia. Posledný výraz, ktorý mu zostal na tvári, bol trpký úsmev.

– Nuž, povedal a otvoril dvere dokorán. – Ak by ste sa tu nezjavili, iste by som prestal zmýšľať v dobrom o moderných spôsoboch vyšetrovania. Nech sa páči dovnútra. Prišiel za mnou majster so svojim učeníkom?

Prepočuli poznámku a vošli za ním do úzkej chodby. Zápch alkoholu sa nedal pomýliť s ničím iným.

Bjørk býval v malom, čistom byte s priestrannou obývačkou, výklenkom s posteľou a kuchyňou s výhľadom na ulicu. Nábytok sa k sebe veľmi nehodil, akoby ho pozbieral z rôznych izieb. Na stenách nad starým písacím stolom visel obrázok dievčatka. Mohla mať tak osem rokov. Jej vlasy boli tmavšie, no črty sa počas všetkých tých rokov veľmi nezmenili. Bola to Sølvi. V rohu obrázku bola pripnutá červená stužka.

Náhle si všimli vlčiaka, ktorý sedel celkom ticho v rohu a pozorne ich sledoval. Nepohol sa a ani nezaštekal, keď vošli do miestnosti.

– Čo ste spravili so svojim psom, čo som ja očividne nedokázal spraviť s mojím? – spýtal sa Sejer. – Môj skáče na každého, kto ku mne vkročí čo i len jednou nohou, a šteká tak, že ho počuť až dole na prízemie. A to bývam na trinástom poschodí, – dodal.

– V tom prípade ste sa k nemu príliš pripúťali, – odvetil muž.

– Nemôžete sa k psovi správať, akoby bol jediným, čo máte na svete. Ale možno to tak je, však?

Ironicky sa usmial, pozoroval pritom Sejera a v duchu počítal s tým, že ďalší rozhovor nebude prebiehať takým príjemným tónom. Mal nakrátko ostrihané vlasy, no boli mastné a neumyté. Spodnú časť tváre mu pokrývala hustá brada ako temný tieň.

– Tak, – povedal po chvíli. – Chcete vedieť, či som poznal Annie? – Vyplul otázku pomedzi pery ako rybaciú kosť.

– Bola u mňa niekoľkokrát spolu so Sølvi. Nemám dôvod popierať to. Potom to vyňúrara Ada a zakázala to. Sølvi sem chodievala rada. Nevieam, čo s ňou Ada spravila, no myslím, že jej vymyla mozog, alebo čosi také. Teraz už sem nechce chodiť. Dovolila Hollandovi, aby prevzal moju rolu.

Pošúchal si sánku a keď mlčali, pokračoval:

– Vy si myslíte, že som vzal Annie život, aby som sa pomstil, čo? To teda nie. Nemám nič proti Eddiemu Hollandovi a nepravem ani najhoršiemu nepriateľovi, aby prišiel o dieťa. Pretože som sám oň prišiel. Teraz som bezdetný. Už nemám viac síl bojovať. Priznávam však, že mi napadlo, že teraz tá stará striga vie, aké to je – stratiť dieťa. Do pekla, teraz aspoň vie, aké to je. Moja šanca nadviazať kontakt so Sølvi je teraz menšia ako kedykoľvek predtým. Odteraz ju Ada nebude spúšťať z očí. Do takejto situácie ma dostala Anniina smrť, prečo by som to bol robil?

Sejer mlčky sedel a počúval. Bjørkov hlas bol nahnevaný a ostrý ako kyselina.

– A kde som sa nachádzal v danom čase? Našli ju v pondelok, však? Niekedy na poludnie, ak si to pamätám správne z novín, nie? Odpoveď znie: tu, v byte, nemám teda alibi. Asi som bol opitý, spravidla sa opíjam, keď nie som v práci. Či som násilný? Vôbec nie. Je pravda, že som Adu udrel, ale ona si tú facku doslova pýtala. Práve to chcela docieľiť, vedela, že ak ma vyprovokuje, bude mať v rukách niečo, s čím môže ísť na súd. Udrel som ju jeden raz, pästou. Bol to impulz. Bol to vlastne jediný raz v celom živote, kedy som niekoho skutočne zbil. Zasiahol som ju veľmi nešťastne, zlomil som jej sánku a vybil zo pár zubov. Sølvi sedela na podlahe a na všetko sa pozerala. Ada to všetko narafčila. Položila jej hračky na zem v obývačke, aby tam sedela a pozerala sa na nás a nakúpila plnú chladničku piva. Potom sa začala vadiť. To jej išlo najlepšie. A nevzdala sa, kým som nevybuchol. Vošiel som jej priamo do pasce.

Pod všetkou jeho trpkosťou bolo cítiť aj akúsi úľavu, možno sa mu uľavilo, že ho niekto konečne vypočul.

– Koľko mala Sølvi rokov, keď ste sa rozviedli?

– Päť. Ada už mala pomer s Hollandom a chcela ju mať len pre seba.

– To už bolo veľmi dávno. Nedokážete to hodiť za hlavu?

– Človek nehádže svoje deti za hlavu.

Sejer si zahryzol do pery. – Suspendovali vás?

– Začal som sa pričasto pozeráť na dno pohárika. Prišiel som o manželku, dieťa, prácu a dom. Už ma takmer nik ne-rešpektoval. Keď sa na to tak pozriete, – povedal a trpko sa usmial, – skutočne by to nebol až taký rozdiel, ak by som sa stal aj vrahom. Veru nie.

Zrazu sa diabolsky uškrnul. – Ale to by som konal okamžite, nečakal by som toľko rokov. A aby som bol úprimný, – dodal, – zahlušil by som radšej Adu.

– Prečo ste sa hádali? – spýtal sa Sejer zvedavo.

– Pre Sølvi.

Prekrížil si ruky na prsiach a zízal von z okna, akoby jeho spomienky defilovali vonku na ulici.

– Sølvi je zvláštna, vždy taká bola. Iste ste ju už videli, čiže už viete, aký človek z nej vyrástol. Ada ju vždy chcela ochraňovať. Nie je veľmi samostatná, azda jej to aj trochu pomalšie páli. Je posadnutá chlapcami a tým, ako vyzerá. Práve to Ada chce – aby si našla čo najrýchlejšie nejakého muža, ktorý sa o ňu postará. Ešte nikdy predtým som nevidel, aby niekto viedol dieťa tak nesprávne. Usiloval som sa jej vysvetliť, že potrebuje pravý opak. Potrebuje sebadôveru. Chcel som ju zobrať na rybačku a tak, chcel som ju naučiť rúbať drevo, hrať futbal, spať v stane. Potrebuje sa hýbať, rozstrapatiť si vlasy bez toho, aby prepadala panike. Teraz len cupká sem a tam po kaderníctve a pozerá sa celý deň do zrkadla. Ada ma obviňuje z nejakých komplexov. Vraj som vždy chcel syna a nikdy som neprijal, že sa nám narodilo dievča. Stále sme sa hádali, – vzdychol si. – Celé manželstvo sme sa len hádali. A hádame sa doteraz.

– Čím sa živíte?

Bjørk sa zachmúrene zahľad na Sejera. – To už určite viete. Pracujem ako ochrankár pre súkromnú spoločnosť. Po nociach behám so psom a baterkou. Celkom to ujde. Veľa sa toho nedeje, to je jasné, no užil som si svoje.

– Kedy tu boli dievčatá naposledy?

Pošúchal si čelo, akoby si chcel premiesiť myšlienky a vyloviť z nich dátum návštevy. – Niekedy minulú jeseň. Annie prišla aj s priateľom.

– A odvtedy ste dievčatá nevideli?

– Nie.

– Šli ste sa opýtať na dcéru?

– Niekoľkokrát. Ada zavolała zakaždým policajtov. Tvrdila, že sa im snažím dostať násilím do domu. Že stojím pred dverami a vyhrážam sa im. Mal by som v práci problémy, ak by okolo toho robila priveľký rozruch, nuž som musel odísť.

– A čo Holland?

– Holland je v poriadku. Vlastne som presvedčený, že mu tie Adine prieky nie sú práve po chuti, je však zbabelý. Ada ho drží za gule, to ona dokáže. Robí, čo mu povie, preto sa nikdy nehádajú. Rozprávali ste sa s nimi, iste viete, o čom hovorím.

Zrazu vstal, postavil sa chrbtom k oknu a vystrel sa do plnej výšky.

– Nevieam, čo sa stalo Annie, – povedal.

– Pochopil by som, ak by sa niečo stalo Sølvi. Vždy sa dala tak ľahko ovplyvniť.

Sejer naňho zvedavo hľad a čudoval sa, prečo si to všetci myslia. Keby to bola Sølvi. Akoby to celé bolo jedno veľké nedorozumenie a Annie zabili len omylom.

– Máte motorku?

– Nie, – odvetil začudovane. – Keď som bol mladší, tak som mal. Nechal som ju stáť v garáži u jedného známeho a nakon som ju predal. Bola to honda 750. Už mi ostala len helma.

– Aká helma?

– Visí tamto na chodbe.

Skarre vyzrel na chodbu a všimol si čiernu helmu s dymovým priezorom.

– Máte súkromné auto?

– Chodím len na peugeot, ktorý patrí zamestnávateľovi. Mám obrovskú skúsenosť, pokiaľ ide o vzťah matky s dieťaťom – pozoroval som tento fenomén zblízka, – povedal zrazu a pozrel na nich. Je to akýsi posvätný pakt, ktorý nemôže nik narušiť. Jednoduchšie by bolo oddeliť siamské dvojčatá len holými rukami ako Adu a Sølvi.

Sejer zažmurkal, keď začul toto prirovnanie.

– Budem k vám úprimný, – dodal. – Nenávidím Adu, nezaťujem to. A viem, čo by bolo pre ňu to najhoršie, čo by sa jej mohlo stať. A to síce to, že Sølvi raz dospeje a zistí, čo sa naozaj stalo. Že skôr či neskôr sem napriek Ade príde, aby sme mohli mať vzťah, aký má otec s dcérou mať a na ktorý máme obaja právo. Poriadny vzťah. To by ju načisto položilo.

Zrazu vyzeral vyčerpane. Na ulici zahrmotala a zazvonila prechádzajúca električka a Sejer sa opäť zahľadil na Sølvinu fotku. Skúsil si predstaviť, ako by vyzeral jeho život, keby sa všetko zvrstlo inak. Keby ho Elise znenávidela, odsťahovala sa, vzala si so sebou Ingrid a dokonca by vyhrala súd, ktorý by ustanovil, že sa s dcérou nemôže vídať. Zahmlilo sa mu pred očami. Mal dobrú predstavivosť.

– Inými slovami, – povedal. – Annie Hollandová bola takým dievčaťom, akým mala byť podľa vás aj Sølvi?

– Áno, svojím spôsobom. Bola samostatná a silná. Bola, – vyhrkol náhle a obrátil sa. – Je to hrozné. Dúfam už kvôli Eddiemu, že nájdete toho, kto to spravil, naozaj v to dúfam.

– Kvôli Eddiemu? Nie pre Adu?

– Nie, – povedal vrúcne. – Nie pre Adu.

– Skutočne výrečný muž, však?

Sejer naštartoval auto.

– Veríš mu? – spýtal sa Skarre a naznačil mu, aby zabočil pri Rundingene doprava.

– Neviem. Ale za tou jeho zachmúrenou maskou sa ukrýva veľa zúfalstva a zdalo sa mi, že je skutočné. Po svete nepochybne chodia aj zlé a vypočítavé ženy. A matky majú predsa len akési prvotné právo na deti. Musí byť hrozné, keď ťa postihne čosi také a musíš sa vyrovnať s obvinením, proti ktorému nemá cenu bojovať. Azda to naozaj musí byť tak, – povedal zamyslene, keď prechádzal okolo električkových koľají. – Možno je to biologický fenomén, ktorý ochraňuje deti. Skutočné puto k matke, ktoré je absolútne nezničiteľné.

– Ježiši!

Skarre počúval a pokrútil hlavou. – Ved' máš dieťa, naozaj veríš tomu, čo vravíš?

– Nie, len nahlas uvažujem. A čo ty?

– Ja predsa deti nemám!

– Ale rodičov áno, či nie?

– Áno, mám rodičov. A obávam sa, že som nevyliciteľný mamičkin synáčik.

– To isté platí pre mňa, – povedal Sejer zamyslene.